

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний технічний університет
Факультет економіки та соціальних комунікацій
Кафедра соціально-психологічних і гуманітарних наук**

**Соціологічна асоціація України
Дніпропетровське обласне відділення**

**РОЗВИТОК ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ СОЦІОГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

збірник матеріалів

XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)

**Кам'янське
2026**

***XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)***

УДК 009(08)

ББК 6/я431

З

Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи : збірник матеріалів XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026/ Дніпровський державний технічний університет. Кам'янське, 2026. 271 с.

У збірнику представлені тези доповідей з соціології, психології, політології, публічного управління і місцевого самоврядування, соціальних комунікацій, історії та права, економіки і менеджменту, філології, педагогіки, а також статті Круглого столу «Суспільні виміри трансформаційних змін в геополітичному просторі» та секцій конференції. Матеріали збірника розраховано на здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів закладів вищої освіти та інших наукових фахівців.

Мови видання: українська, англійська.

Редакційна рада не обов'язково поділяє думки авторів. Відповідальність за дотримання умов академічної доброчесності, грамотність, список використаних джерел, достовірність цитат та посилань, використання статистичних матеріалів покладається на авторів.

Усі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

УДК 009(08)

ББК 6/я431

© Автори публікацій, 2026

© Кафедра соціально-психологічних і гуманітарних наук
Дніпровського державного технічного університету, 2026

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ НАУКОВОЇ МЕТОДОЛОГІЇ.....	
Чимеріс-Голишева Богдана, Юрій Кравцов ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У СУЧАСНОМУ ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	211
Статті круглого столу	
«Людський капітал в експоненційному суспільстві»	212
Антонюк Катерина ЛОКАЛЬНА КУХНЯ ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ ТА ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ.....	212
Калістратов Михайло, Десна Дмитро, Якуніна Алла ФОРМУВАННЯ ТА ВИЯВИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ	218
Листопад Олексій, Листопад Наталя ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	223
Мардарова Ірина, Гуданич Наталія ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	228
Макєєв Михайло ПРОПАГАНДА КРИЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	233
Мачуліна Ірина ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ОСНОВА ЕКСПОНЕНЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ОГЛЯД ОСНОВНИХ ТЕОРІЙ.....	240
Мироненко Артем, Таран Марія ЕТИМОЛОГІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ МОРСЬКИХ ІДІОМ У ЛІНГВОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ.....	246
Моргун Олена ЕПІСТЕМОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ В СУЧАСНИХ СОЦІОГУМАНІТАРНИХ НАУКАХ.....	250
Савош Галина ДИНАМІКА СУСПІЛЬНИХ ЗМІН ТА ІНСТИТУЦІЙНІ БАР'ЄРИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ.....	255
Тіхонов Анатолій, Пісоцький Вадим ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ТРИВАЛОГО СТРЕСУ.....	259
Федоренко Дарья, Якуніна Алла СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА.....	266
Хмелюк Альна, Вернигора Никита ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ»: ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	268

**XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

Список використаних джерел:

1. Бех І.Д., Канішевська Л. В., Малиношевський Р. В. Стратегія військово-патріотичного виховання дітей та молоді в системі освіти України: реалії та орієнтовні позиції. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2023, № 5(2), С. 1–7. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5202>
 2. Листопад О. Компетентнісний і діяльнісний методологічні підходи в підготовці майбутніх педагогів до прогнозування в освітній діяльності. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2026. Випуск 222. С. 271–275. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2026-1-222-271-275>
 3. Листопад О. А., Мардарова І. К. Формування професійно-педагогічного світогляду майбутніх вихователів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*, 2022, Вип. 1 (48) С. 46–55. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2022-1-48-46-55>
 4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Розвиток проєктної культури майбутніх педагогів в освітньому середовищі закладу вищої освіти. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки*, 2023, Вип. 3. С. 485–497. DOI : <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-3-485-497>
 5. Луговий В. І., Топузов О. М., Регейло І. Ю., Гудим І. М. Науково-практичні заходи (проєкти) наукових установ НАПН України з національно-патріотичного виховання. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2023, № 5(2), С. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5210>
 6. Поліщук Ю. Національна та громадянська ідентичності в Україні в умовах російсько-української війни: константи та зміни. *Політичні дослідження*. 2024. № 2 (8). С. 73–93. DOI: <https://doi.org/10.53317/2786-4774-2024-2-4>
- Lystopad O., Mardarova I., Lystopad N., Hudanych N. Innovative Activity as a Factor in the Professional Development of Preservice Teachers. *Modern vectors of science and education development in China and Ukraine: International annual journal*. Odesa: South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Harbin: Harbin Engineering University, 2025. Issue 11. P. 209–222. DOI: 10.24195/2414

МАРДАРОВА ІРИНА

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса

ГУДАНИЧ НАТАЛІЯ

доктор філософії, старший викладач кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса

**ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЦИФРОВОМУ
ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

Сучасний етап розвитку освіти характеризується активною цифровізацією, що

***XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)***

зумовлює трансформацію освітнього середовища закладів дошкільної освіти та водночас актуалізує проблему збереження і зміцнення здоров'я дітей. З одного боку, цифрові технології відкривають нові можливості для розвитку, навчання і соціалізації дошкільників, а з іншого – створюють додаткові ризики для їх фізичного, психічного та соціального здоров'я. Проблема здоров'язбереження дітей дошкільного віку в цифровому освітньому середовищі набуває особливої наукової та практичної значущості.

Аналіз наукових джерел свідчить, що поняття здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку розглядається як інтегративна характеристика особистості, що включає знання, уміння, навички та ціннісне ставлення до власного здоров'я [1, с. 12]. Водночас сучасні дослідження акцентують увагу на необхідності формування здоров'язбережувальної компетентності в умовах цифровізації освіти, що потребує оновлення змісту, форм і методів освітнього процесу [2, с. 589].

Психолого-педагогічні основи здоров'язбереження у дошкільному віці ґрунтуються на врахуванні вікових та індивідуальних особливостей розвитку дітей, забезпеченні емоційного благополуччя, формуванні позитивної мотивації до здорового способу життя [6, с. 151–192]. У цифровому освітньому середовищі ці аспекти набувають нових вимірів, оскільки взаємодія дитини з цифровими засобами може впливати на її когнітивний розвиток, емоційний стан і поведінкові реакції. Важливим є розуміння того, що цифрове освітнє середовище – це не лише сукупність технічних засобів, а цілісна система, яка включає цифрові ресурси, педагогічні технології, форми організації освітнього процесу та взаємодію всіх його учасників. Як зазначають дослідники, інтеграція цифрових і здоров'язбережувальних технологій сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу за умови їх педагогічно доцільного використання [2, с. 592].

Теоретико-методичні засади здоров'язбереження в цифровому освітньому середовищі базуються на низці наукових підходів: компетентнісному, діяльнісному, особистісно орієнтованому та середовищному. Компетентнісний підхід передбачає формування у дітей здатності до збереження власного здоров'я через набуття відповідних знань і навичок. Діяльнісний підхід акцентує увагу на практичній діяльності дітей, спрямованій на формування здоров'язбережувальної поведінки. Особистісно орієнтований підхід забезпечує врахування індивідуальних потреб і можливостей кожної дитини, а середовищний – створення безпечного та сприятливого освітнього середовища. У контексті цифровізації освіти особливого значення набуває мультирівневий підхід до впровадження здоров'язбереження, який передбачає інтеграцію відповідних практик на рівні державної політики, закладу освіти, педагогічного колективу та сім'ї [5, с. 165]. Такий підхід забезпечує системність і цілісність здоров'язбережувальної діяльності.

Практичні аспекти здоров'язбереження дітей дошкільного віку в цифровому освітньому середовищі характеризуються комплексністю та інтегративністю, оскільки передбачають поєднання педагогічних, психологічних і технологічних підходів до організації освітнього процесу. Упровадження різноманітних цифрових технологій і методик має здійснюватися з урахуванням вікових особливостей дітей, їхніх психофізіологічних можливостей та принципів здоров'язбереження. Особливого значення набувають інтерактивні форми навчання, використання освітніх платформ, цифрових ігор і мультимедійних ресурсів, які сприяють формуванню у дітей уявлень про здоровий спосіб життя, розвиткові пізнавальної активності та мотивації до здоров'язбережувальної поведінки [7, с. 170].

Зокрема, інтерактивні освітні технології дозволяють організувати навчальну діяльність у формі гри, що є провідною для дітей дошкільного віку. Наприклад, використання цифрових дидактичних ігор на теми «Корисна та шкідлива їжа», «Режим дня», «Гігієна» сприяє формуванню базових знань про здоров'я та навичок його

***XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)***

збереження. У процесі таких ігор діти можуть виконувати завдання на класифікацію продуктів, моделювати правильний режим дня, обирати безпечні варіанти поведінки в різних ситуаціях, що забезпечує не лише засвоєння інформації, а й розвиток критичного мислення та здатності приймати рішення.

Ефективним є також використання мультимедійних презентацій та відеоматеріалів, які демонструють правила особистої гігієни, фізичні вправи, способи збереження здоров'я. Наприклад, короткі анімаційні відео про миття рук, правильне харчування чи фізичну активність можуть стати основою для обговорення та подальшого закріплення знань у практичній діяльності. Важливим є те, що такі матеріали повинні бути адаптовані до вікових особливостей дітей, мати яскравий візуальний супровід і чітку структуру.

Водночас використання цифрових ресурсів має бути педагогічно доцільним і регламентованим. Дотримання принципів дозованості передбачає чітке визначення тривалості взаємодії дітей із цифровими пристроями, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Наприклад, для дітей старшого дошкільного віку безперервна робота з екраном не повинна перевищувати 10–15 хвилин, після чого необхідно організувати активні перерви. Принцип доцільності передбачає використання цифрових технологій лише тоді, коли вони дійсно підвищують ефективність навчання, а не замінюють традиційні види діяльності.

Одним із ключових напрямів є організація здоров'язбережувального режиму дня з урахуванням використання цифрових технологій, що передбачає раціональне чергування різних видів діяльності – пізнавальної, ігрової, рухової та відпочинку. Наприклад, після перегляду освітнього відео або виконання інтерактивного завдання доцільно проводити фізкультхвилинки, які можуть супроводжуватися відеоінструкціями або анімаціями, що підвищує інтерес дітей до рухової активності та сприяє зниженню статичного навантаження.

Особливо ефективними є вправи для очей, що проводяться у формі гри з використанням цифрових засобів. Наприклад, діти можуть стежити за рухомими об'єктами на екрані або виконувати вправи за анімаційними підказками, що сприяє профілактиці зорового перевантаження. Також доцільним є використання релаксаційних вправ із музичним супроводом або природними звуками, які допомагають зняти емоційне напруження. Крім того, важливим практичним аспектом є інтеграція здоров'язбережувальних технологій у різні види діяльності дітей. Наприклад, під час занять з розвитку мовлення можна використовувати цифрові історії або казки, що містять сюжети про здоровий спосіб життя. У художньо-естетичній діяльності – створення цифрових малюнків на тему «Я обираю здоров'я», що сприяє формуванню позитивного ставлення до здоров'язбереження.

Практична реалізація здоров'язбереження в цифровому освітньому середовищі передбачає не лише використання сучасних технологій, а й їх гармонійне поєднання з традиційними формами роботи, забезпечення балансу між різними видами діяльності та створення умов для всебічного розвитку дитини. Застосування таких підходів сприяє зниженню негативного впливу цифрових засобів і підвищенню ефективності освітнього процесу загалом.

Важливу роль у забезпеченні здоров'язбереження дітей дошкільного віку в умовах цифровізації освіти відіграє цілеспрямована підготовка педагогів до використання цифрових і здоров'язбережувальних технологій, що зумовлено тим, що саме педагог виступає ключовим суб'єктом організації освітнього середовища, який визначає доцільність, зміст і способи інтеграції цифрових ресурсів у навчально-виховний процес. Як засвідчують наукові дослідження, формування готовності майбутніх вихователів до валеолого-педагогічної діяльності є необхідною умовою ефективно організації освітнього

**XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

процесу в ЗДО, оскільки забезпечує здатність педагогів реалізовувати здоров'язбережувальні підходи в різних видах діяльності дітей [3, с. 125].

У сучасних умовах професійна підготовка педагогів має набувати інтегрованого характеру та поєднувати формування цифрової, здоров'язбережувальної, психолого-педагогічної та методичної компетентностей. Зокрема, цифрова компетентність передбачає вміння ефективно використовувати освітні платформи, мультимедійні ресурси, інтерактивні додатки та онлайн-сервіси. Водночас здоров'язбережувальна компетентність включає знання про вікові особливості розвитку дітей, основи гігієни, фізіології, психології здоров'я, а також уміння організовувати освітній процес із дотриманням принципів безпеки та збереження здоров'я [2, с. 590].

Особливої уваги потребує формування у педагогів здатності до критичного відбору цифрових ресурсів. Наприклад, вихователь повинен уміти оцінювати освітні додатки та ігри з точки зору їх відповідності віковим особливостям дітей, тривалості використання, змістової наповненості та потенційного впливу на психоемоційний стан дитини. Практичним прикладом є відбір інтерактивних ігор, які не містять агресивного контенту, мають простий інтерфейс і спрямовані на розвиток пізнавальної активності та формування навичок здорового способу життя.

У процесі професійної підготовки майбутніх вихователів доцільно використовувати різні форми та методи навчання, які сприяють формуванню їхньої готовності до здоров'язбережувальної діяльності. Зокрема, ефективними є тренінги, майстер-класи, проектна діяльність, педагогічні практики, під час яких студенти мають можливість апробувати цифрові та здоров'язбережувальні технології. Наприклад, у межах навчального курсу студенти можуть розробляти власні цифрові дидактичні матеріали (презентації, інтерактивні вправи, відеоінструкції для фізкультхвилинок), спрямовані на формування у дітей навичок здорового способу життя.

Практичним прикладом є створення студентами інтерактивного заняття на тему «Здоровий день дошкільника», яке включає використання мультимедійної презентації, інтерактивної гри та рухової активності. У ході такого заняття діти спочатку переглядають коротке відео про режим дня, потім виконують завдання на планшеті (наприклад, розставляють послідовність дій протягом дня), а завершальним етапом є фізична активність або рухлива гра. Такий підхід забезпечує інтеграцію цифрових і традиційних форм діяльності та сприяє збереженню здоров'я дітей.

Важливим компонентом підготовки педагогів є також формування навичок організації безпечного цифрового середовища, що включає знання санітарно-гігієнічних норм використання цифрових пристроїв, уміння регламентувати тривалість їх застосування, організувати робоче місце дитини, забезпечувати правильне освітлення та поставу. Наприклад, педагог має контролювати відстань між очима дитини та екраном, нагадувати про необхідність перерв і включати в освітній процес вправи для профілактики зорового та м'язового перевантаження.

Не менш важливою є готовність педагогів до взаємодії з батьками щодо питань здоров'язбереження дітей у цифровому середовищі. Зокрема, вихователь може організувати консультації, батьківські збори, онлайн-зустрічі, під час яких інформує батьків про правила безпечного використання цифрових технологій, рекомендує освітні ресурси та надає поради щодо організації режиму дня дитини вдома. Наприклад, створення інформаційних буклетів або коротких відео для батьків на тему «Цифрова безпека дитини» сприяє підвищенню їхньої обізнаності та формуванню єдиного підходу до виховання. Підготовка педагогів до використання цифрових і здоров'язбережувальних технологій є багатовимірним процесом, що передбачає формування комплексу професійних компетентностей, необхідних для ефективної організації освітнього процесу

**XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

в умовах цифровізації. Реалізація такого підходу сприяє не лише підвищенню якості освіти, а й забезпеченню гармонійного розвитку та збереження здоров'я дітей дошкільного віку.

З огляду на сучасні виклики, зокрема адаптацію дітей до нових умов освітнього середовища, важливим є врахування психологічних аспектів їх розвитку. Дослідження свідчать, що процес адаптації дітей дошкільного віку до освітнього середовища пов'язаний із необхідністю забезпечення їх емоційного комфорту та безпеки [4, с. 154]. У цифровому середовищі це передбачає створення доброзичливої атмосфери, підтримку позитивної взаємодії між учасниками освітнього процесу. Не менш важливою є взаємодія закладу освіти з батьками, яка сприяє формуванню єдиного підходу до здоров'язбереження дітей. Батьки повинні бути поінформовані про правила безпечного використання цифрових технологій, режим дня дитини, необхідність обмеження часу роботи з гаджетами та важливість фізичної активності.

Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок, що здоров'язбереження дітей дошкільного віку в цифровому освітньому середовищі постає як системна, міждисциплінарна проблема, що потребує науково обґрунтованого, цілісного та технологічно виваженого підходу до її розв'язання. Результати проведеного аналізу дають підстави стверджувати, що ефективність здоров'язбережувальної діяльності визначається не лише узгодженістю дій усіх учасників освітнього процесу, а й рівнем інтеграції цифрових і здоров'язбережувальних технологій, їх педагогічною доцільністю та відповідністю віковим особливостям дітей.

Ключовим чинником виступає сформованість професійної готовності педагогів до реалізації здоров'язбережувальної діяльності в умовах цифровізації освіти, що передбачає поєднання цифрової, методичної та здоров'язбережувальної компетентностей. Водночас принципово важливим є забезпечення балансу між використанням цифрових засобів і традиційними видами діяльності дітей, дотримання санітарно-гігієнічних норм, організація раціонального режиму дня та створення безпечного, психологічно комфортного освітнього середовища. Доведено, що інтеграція інноваційних педагогічних практик із здоров'язбережувальними підходами сприяє не лише зниженню потенційних ризиків цифрового впливу, а й відкриває нові можливості для формування у дітей основ культури здоров'я, саморегуляції та відповідального ставлення до власного благополуччя. Особливого значення набуває партнерська взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї, що забезпечує єдність вимог і підходів до організації життєдіяльності дитини в цифровому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Денисяк Ю. В. Сутність та зміст здоров'язбережувальної компетенції дошкільників. *Педагогічний альманах*, 2021. № 50, С. 10–16. DOI: <https://doi.org/10.37915/pa.vi50.294>
2. Листопад О. А., Мардарова І. К. Здоров'язбереження в освітньому процесі закладу освіти: цифровий та інноваційний вимір. *Перспективи та інновації науки (Серія «Психологія», Серія «Педагогіка», Серія «Медицина»)*. 2025. № 7 (53). С. 586–597. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-586-597](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-586-597)
3. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Підготовка студентів до валеолого-педагогічної діяльності в умовах ЗДО: теоретичний і практичний аспекти. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. Вип. 64. С. 121–133. DOI : [https://doi.org/10.31909/26168812.2023-\(64\)-14](https://doi.org/10.31909/26168812.2023-(64)-14)

**XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л. Еволюція педагогічних поглядів на адаптацію дітей дошкільного віку в контексті методологічних підходів до підготовки педагогів. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя)*. 2026. № 1. С. 150–160. DOI: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2026-PP-1-150-160>

5. Листопад О., Мардарова І., Листопад Н. Мультирівневий підхід до впровадження здоров'язбереження в освіті: європейський та український досвід. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2025. Вип. 72. С. 161–175. DOI: 10.31909/26168812.2025-(72)-16.160-174*

6. Лохвицька Л. В. Психолого-педагогічні засади формування основ здоров'язбережувальної життєдіяльності у дітей дошкільного віку. *Формування відповідального ставлення до здоров'я підростаючої особистості* : кол. монографія / В. М. Оржеховська (кер. авт. кол. і наук. ред.) та ін. Київ : Міленіум, 2018. С. 151–192.

7. Сорочинська О., Тушинська О., Хмільовська С. Інтеграція здоров'язбережувальних технологій у формування навичок збереження та зміцнення здоров'я у дітей старшого дошкільного віку. *Нові технології навчання: збірник наукових праць*. 2025. Вип. 99. Київ; ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». С. 168–175. DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3560.2025.99.18>

МАКСЄВ МИХАЙЛО

учень 10-го класу, КЗ“Ліцей №16”, м. Кам'янське
науковий керівник, к.і.н., вчителька історії КЗ“Ліцей №16”, Зборець Світлана

ПРОПАГАНДА КРІЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

В сучасному світі все більше постає потреба осмислення провідної ролі пропаганди в становленні успіху при баченні цілі, цілі політичної, економічної, ідейної, особистої тощо.

Так що ж таке пропаганда? Тлумачення одне, підхід у неї різний. Слово пропаганда з латиниці (propaganda) дослівно перекладається як “те що підлягає поширенню”—від латинського слова p̄rōpāgo—“поширюю”. А саме поширювати ідеї на маси людства, зацікавлювати їх підтримати ту, чи іншу ідею, чи доктрину, створювати коло однодумців та спрямовувати їх на “свій” шлях істини. Сама першозгадка даного слова бере своє коріння з католицької організації “CongregatiodePropagandaFide” (“Конгрегація поширення віри”) створена для поширення християнської віри за вказівкою Папи Римського Григорія XV у 1622 році.[1]

Розуміння терміну Е. Бернейз, американського консультанта зі зв'язків з громадськістю, є наступним: “Сучасна пропаганда—це послідовна, досить тривала інформаційна діяльність, спрямована на оформлення різних подій з метою впливу на ставлення мас до підприємства, ідеї, групи, тощо”[2. с.6]. Посилання на Е. Бернейза є не випадковим, саме його часто називають “батьком пропагандита PR”—він, той хто відпрацював і показав результативність пропаганди (в різних і доволі протилежних